

[Wilhelm.]

bejdspladserne: ved nægtelse af overarbejde, ved modstand mod akkordarbejde og andre produktivitsfremmende lønsystemer som det første skridt. Det næste må være at tvinge kapitalen til at fortsætte med hele arbejdsstyrken på et lavere profitniveau ved simpelt hen at stå fast på, at enten beholder man alle i arbejde, eller også får man ikke en eneste. Det er lige præcis det, der i øjeblikket forsøges af arbejderne på Uniprint, og som giver netop denne konflikt et særligt perspektiv.

Men det er altså kampen uden for folkettinget, der er den vigtigste. Det, der kan laves herinde, er helt afhængigt af, hvilken styrke lønarbejderne udviser udenfor. Det giver mig anledning til en enkelt generel bemærkning om VS' folketingsarbejde. Man skal ikke forvente, at VS vil fremsætte stribevis af forslag. Som konstellationen nu er, ved enhver, at forslag fra et socialistisk parti i langt de fleste tilfælde er afvist på forhånd; at der med andre ord er tale om forslag, som kun tjener det ene formål, at vi bagefter kan gå ud og sige: vi har ryggen fri, for vi har foreslået de og de gode ting.

Man skal ikke vente nogen større strøm eller nogen strøm i det hele taget af parade-forslag fra VS. Vi vil derimod støtte ethvert initiativ, som sigter mod at styrke lønarbejderne over for kapitalen, det være sig nok så begrænset, og vi vil selv komme med forslag i den retning. Derudover kan det blive nødvendigt at stille forslag, selv om vi ved, at der ikke er politisk mulighed for at få dem gennemført, nemlig når det tjener til afklaring, til at konfrontere partierne med deres løfter og programmer og tvinge dem til konkret stillingtagen, f. eks. om alles lige ret til uddannelse og alle de ting, som står i ethvert partiprogram, og som man undergraver ustandselig med den konkrete lovgivning. Men som sagt: den afgørende politiske kamp foregår uden for folkettinget.

De synspunkter, VS har givet udtryk for i spørgsmålet om regeringsdannelsen, bygger helt og holdent på denne opfattelse. Vores

holdning er alene bestemt af, hvilken konstellation der giver de bedste betingelser for lønarbejdernes kamp. Vi erkender, at socialdemokratiet alt taget i betragtning nok er mere indstillet på en solidarisk holdning inden for lønarbejdergrupperne, men det må også indgå uundgåeligt i vores bedømmelse, at socialdemokratiet i årenes løb ikke har været mere tilbageholdende med hensyn til overenskomstindgreb end de borgerlige, og at LO-toppen sædvanligvis er mere tilbøjelig til at forsvare et indgreb, når socialdemokratiet er i regering, end når socialdemokratiet er i opposition. Vi har derfor, om end lidt tøvende, sagt, at vi foretrækker en socialdemokratisk mindretalsregering, men vi har også sagt — og dér tøver vi ikke et øjeblik — at det værst tænkelige i vores øjne er en regering tværs over det, man kalder midten, en regering, hvor socialdemokratiet knyttes fast til et eller flere af partierne til højre. Det mener vi stadig, og det bygger som nævnt på en vurdering alene af, hvilke muligheder de forskellige konstellationer giver lønarbejderne i den afgørende kamp uden for folkettinget.

VS' stadige påpegning af, at det er lønarbejdernes egen kamp, der er afgørende for den politiske udvikling, har ført til forargede kommentarer fra mange sider. Lad mig runde af med en bemærkning til disse kommentarer, og lad mig tage udgangspunkt i statsministerens udtalelse på valgnatten, hvor han talte om truslerne fra VS. Hvad var anledningen? Det var understregningen af, at det var lønarbejdernes egen kamp, der var afgørende for udviklingen. Det var vores påpegning af, at man måtte bekæmpe fyringerne ved at nægte overarbejde og akkordarbejde, at man måtte tvinge virksomhederne til at holde beskæftigelsen, selv om det sker på et lavere profitniveau. Det kaldes truslerne fra VS. Man foregiver, at udviklingen bestemmes her i folkettinget, men hvad er det, folkettinget og regeringen har beskæftiget sig med i det seneste år? Hvad er baggrunden for nedskæringerne, for overenskomstindgrebene, for det finanslov-